

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika
Pracoviště: Seifertova 24, Jihlava

25

Obecní úřad ŘÍMOV		
Došlo: 16.4.2018		
CJ	PII	Vyř
63/2018	✓	pod.

KUJI 28216/2018, OZPZ 377/2018

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále též „KrÚ OŽPZ“) jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny vykonávající v přenesené působnosti státní správu ochrany přírody a krajiny podle § 77a odst. 5) písmeno h) zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v plném znění (dále jen „zákon OPK“)

povoluje výjimku

Lesům České republiky, s.p., Přemyslova 1106, 50008 Hradec Králové 8, IČO 42196451 - účastník řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

dle § 56 odst. 1 a 2 písmeno b) a c) a § 50 odst. 1, 2 zákona OPK ze zákazů u zvláště chráněného druhu – **raka říčního (*Astacus astacus*)**, a to konkrétně ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, chytat, rušit, zraňovat, usmrcovat, sbírat a přemísťovat jeho vývojová stádia

pro stavbu „Římovka v km 5,6-6,9“ dle dokumentace vypracované společností Jaromír Skoupil, Jindřichov 23, 753 01 Hranice, odpovědný projektant Ing. Jaromír Skoupil, Ph. D., vypracoval Ing. Vladimír Kypet, květen až listopad 2017, druh stavby **odstranění nánosů z koryta vodního toku**.

a zároveň stanovuje podmínky:

1. V souladu s předloženou dokumentací (výkresová část) bude v rámci předmětného úseku Římovky km 5,6-6,9 provedeno odstranění sedimentů pouze pomístně (viz. příčné řezy – zakres lokalizace sedimentů). Ve zbylé části toku nebude prováděno očištění opevnění vodního toku.
2. Při kácení keřů a dřevin bude odstraněna pouze nadzemní část. Pařezy a kořenový systém budou ponechány na místě. Výjimkou jsou keře a dřeviny, které se nacházejí v prostoru odtěžovaných sedimentů, viz. bod 1.
3. Nad prováděním záměru bude dohlížet biologický dozor, který několik dní (maximálně však týden) před zahájením prací provede v dotčeném úseku vodního toku ověření výskytu raka říčního. Nalezení jedinců raka říčního, případně dalších zvláště chráněných druhů, dotčení prováděním záměru, budou přemístěni do biotopu odpovídajícího jejich biologii na témže vodním toku. Obdobně bude postupováno v případě nálezu jedince ZCHD v průběhu provádění prací.
4. Výběr osoby provádějící biologický dozor a detaily případného záchranného transferu budou předem projednány a odsouhlaseny KrÚ OŽPZ. Po ukončení činnosti biologického dozoru bude vypracována zpráva o provedených zásazích (termín návštěvy, manipulace se ZCHD, místo vypuštění, početnost atd.). Tato zpráva bude zaslána na KrÚ OŽPZ.
5. Záchranný transfer a práce ve vodním toku nelze provádět v době vývoje juvenilních stádií raka říčního, tj. jmenované činnosti nelze vykonávat **v období od poloviny dubna – do poloviny srpna** a dále pak v zimním období při teplotách pod bodem mrazu.

Platnost tohoto rozhodnutí končí 31. 12. 2023.

Odůvodnění:

KrÚ OŽPZ obdržel žádost, kterou zaslal Ing. Vladimír Kypet, Vrbenského 1051/4, 624 00 Brno, IČO 62548115, korespondenční adresa Venhudova 29, 613 00 Brno, který zastupuje na základě plné moci investora záměru Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106, 50008 Hradec Králové 8, IČO 42196451, Správa toků – oblast povodí Dyje, o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany u zvláště chráněných živočichů, a to raka říční (*Astacus astacus*) pro stavbu „Římovka v km 5,6-6,9“ dle dokumentace vypracované společností Jaromír Skoupil, Jindřichov 23, 753 01 Hranice, odpovědný projektant Ing. Jaromír Skoupil, Ph. D., vypracoval Ing. Vladimír Kypet, květen až listopad 2017, druh stavby odstranění nánosů z koryta vodního toku.

Dle předložené žádosti se jedná o odstranění sedimentů z částečně zaneseného koryta vodního toku v intravilánu obce Římov a odstranění křovin z průtočného profilu vodního toku. Řešený úsek je částečně zpevněn podélným opevněním a příčnými objekty (dřevěné prahy). Odstraněním sedimentů se zvýší kapacita toku a omezí se riziko vyběžení vody z koryta. Po odtěžení sedimentů bude očištěno stávající opevnění a bude zjištěn jeho stav s případnou následnou údržbou. Během prací dojde k odtěžení sedimentu z koryta vodního toku. Dle protokolu o rozboru sedimentu je možné uložit sediment na povrch terénu, nebo odvést na řízenou skládku odpadu. Sediment není možné ukládat na zemědělskou půdu. Konkrétní použití sedimentu vyjde z výběrového řízení na dodavatele stavby. Celkový objem sedimentu z koryta vodního toku je cca 118m³. Jedná se o odstranění sedimentů z vodního toku Římovka na pozemku parcela č. 814/1 k. ú. Římov na Moravě (vlastnické právo Česká republika, právo hospodařit Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106/19, Nový Hradec Králové, 50008 Hradec Králové), a to v úseku km 5,6 až 6,9 km.

Z příložené výkresové části vyplývá, že v rámci předmětného úseku km 5,6 až 6,9 km vodního toku Římovky budou sedimenty odstraněny pouze pomístně, a to cca v těchto úsecích km 0,258 – 0,380, 0,632 – 0,667, 0,720 – 0,732, 0,796 – 0,960 (odvozeno z příčných řezů).

Oprava opevnění vodního toku a příčných prahů není předmětem této dokumentace.

Na základě předložené žádosti bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení o výjimce ze zákazů u zvláště chráněných živočichů dle § 56 odst. 1, 2 a § 50 odst. 1, 2 zákona OPK.

Podkladem rozhodnutí je žádost a její přílohy, projektová dokumentace, plná moc, pochůzka na místě samém a skutečnosti obecně známé, veřejně dostupné a abstrahované z odborné literatury (nálezová databáze AOPK, údaje o biologii předmětného druhu atd.).

Předmětný ZCHD je dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona OPK, zvláště chráněným živočichem v kategorii kriticky ohrožený druh, a zároveň je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství (Směrnice Rady č.92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, příloha č.V).

Ve smyslu ustanovení § 50 zákona OPK je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, mj. jiné je zakázáno je chytat, rušit, zraňovat, usmrcovat, sbírat a přemísťovat jejich vývojová stádia. Chráněn je též jejich biotop.

Dle nálezové databáze AOPK byl ve vodním toku Římovka zaznamenán výskyt raka říčního (*Astacus Astacus*). Jedná se o nález z roku 2004, který byl učiněn v části vodního toku mezi Holomlýnským rybníkem a zastavěným územím obce Římov, tj. těsně nad záměrem dotčeným úsekem vodního toku Římovka. Výskyt raka říčního je dále uváděn na Dašovském potoce, který se vlévá do Římovky pod zastavěným územím Říмова.

Při terénní pochůzce bylo zjištěno, že předmětný záměr (odstranění sedimentů a redukce keřů a dřevin) je naplánován v zastavěném území obce Římov. Vodní tok má v předmětném území pozmeněný charakter, je narovnaný, protéká korytem lichoběžníkovitého tvaru. Opevnění koryta je místy viditelné, místy je překryté vegetačním krytem. V předmětném úseku se nachází několik příčných objektů různé výšky (cca 80 cm, cca 30cm). Vodní tok protéká pod třemi mostky (1x silnice druhé třídy Třebíč – Želetava, 2x místní komunikace), za jedním mostkem se nachází

nefunkční stavidlo. V nivě vodního toku v předmětném úseku převažují oplocené zahrady, místy jsou volné travnaté plochy a v blízkosti hlavní silnice přiléhají k vodnímu toku budovy a opěrné zdi. Dno vodního toku je převážně šterkopísečné, sedimenty jsou patrné pomístně v drobných ploškách. V den terénní pochůzky byla voda v toku průhledná, bez zákalu a zbarvení. V obci je provozována ČOV.

Z výše uvedeného popisu vyplývá, že předmětný úsek představuje sice pozmeněné, ale stále přijatelné prostředí pro život raka říčního. Dle nálezkové databáze AOPK byl výskyt raka říčního potvrzen v bezprostřední blízkosti předmětného úseku dotčeného stavbou. S ohledem na skutečnost, že předmětný úsek vodního toku představuje přijatelné prostředí pro výskyt raka říčního, je nutné počítat s přítomností tohoto druhu i v místě stavby.

Při kopání a přehazování sedimentů hrozí přímá likvidace jedinců raka nebo jejich rušení. Záměr navíc představuje změnu habitatu vodního toku. Tyto jmenované činnosti tedy představují rušivý zásah do přirozeného vývoje uvedeného zvláště chráněného druhu (ZCHD).

Ve smyslu ustanovení § 56 zákona OPK lze povolit výjimku ze zákazu u zvláště chráněných živočichů v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů dle práva Evropských společenství lze výjimku dále povolit, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v §56 odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Odstraněním sedimentů se zvýší kapacita toku a omezí se riziko vyběžení vody z koryta. S ohledem na umístění v intravilánu obce - přímo ve vlastní zástavbě, tedy záměr směřuje k ochraně a prevenci škod na majetku přilehlých nemovitostí a bezpečnosti a zdraví zdejších obyvatel. Orgán ochrany přírody tedy spatřuje veřejný zájem v prevenci škod na majetku a v zajištění veřejného zdraví a bezpečnosti obyvatel při povodňových stavech.

Dále jsme toho názoru, že při dodržení ve výroku uvedených podmínek, bude minimalizován dopad na populace ZCHD. Tato opatření (tj. ve výroku uvedené podmínky) zajistí, že při realizaci záměru nedojde k zásadnímu dotčení zájmů ochrany přírody – tj. díky záchrannému transferu nebude docházet k nadměrnému úhynu ZCHD, časové omezení zmírní dopad na druh v době vývoje juvenilních stádií, změna habitatu stanoviště bude provedena v nezbytně nutné míře.

Vzhledem k tomu, že (za dodržení uložených podmínek) nedochází k zásadnímu dotčení zájmů ochrany přírody, lze konstatovat, že jiný veřejný zájem (ochrana majetku a veřejné zdraví a bezpečnosti) má převažující povahu nad zájmy ochrany přírody.

Ve smyslu ustanovení § 56 odst. 2 písmeno b) a c) lze tedy výjimku povolit „v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku“ a „v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí“.

Orgán ochrany přírody povoluje výjimku v následujícím rozsahu: chytat, rušit, zraňovat, usmrcovat, sbírat a přemísťovat jejich vývojová stádia. Provést odstranění sedimentů z vodního toku bez rušení živočichů ve vodním toku není technicky možné. Výjimka se zákazů chytat, sbírat a přemísťovat se vztahuje na provedení případného záchranného transferu. I přes plánovaná opatření minimalizující vliv na předmětný druh není vyloučeno, že při provádění prací nedojde k usmrcení nebo zranění jedince ZCHD. Z toho důvodu je povolena výjimka i z tohoto zákazu, avšak pouze v rozsahu provádění prací dle předložené PD, nikoliv úmyslně.

Z hlediska dotčení evropsky chráněných druhů dále doplňujeme, že je dán důvod uvedený v §56 odstavci 2 písmeno b) a c) a jiné uspokojivé řešení neexistuje (varianty umístění záměru neexistují – umístění sedimentů je jednoznačně dáno, jsou vyčerpána veškerá známá zmírňující opatření).

Žádost byla předložena širším rozsahu. V žádosti je mj. požadováno povolení výjimky ze zákazu „trhat, sbírat vykopávat nebo jinak rušit ve vývoji zvláště chráněné rostliny“. Orgán ochrany

přírody posoudil žádost dle jejího obsahu. Ze žádosti a jejích příloh vyplývá, že v předmětném území je znám výskyt raka říčního a záměrem investor je provést údržbu vodního toku. Širší výčet zakázaných činností v žádosti (např. včetně chovu v zajetí) orgán ochrany přírody pochopil jako citaci příslušných statí zákona.

Souhrnem lze konstatovat, že podmínky dané ustavením § 56 odst. 1 a 2 pro povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů jsou naplněny, a tudíž KrÚ OŽPZ výjimku povoluje.

KrÚ OŽPZ oznámil zahájení řízení známým účastníkům a také občanským sdružením, která požádala o informování ve věci zahajovaných správních řízení. Žádné z oslovených občanských sdružení se nepřihlásilo do tohoto správního řízení. Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení má postavení účastníka předmětného řízení Obec Římov. Obec Římov se rovněž k řízení nevyjádřila.

Ve výroku uvedené podmínky jsou stanoveny z důvodu minimalizace vlivu záměru na populace a jedince ZCHD.

Podmínka č. 1 a 2 směřují k minimalizaci změny habitatu stanoviště raka říčního tak, aby nedocházelo k nadbytečným zásahům do renaturujícího koryta v místě, kde nejsou nashromážděny sedimenty a dále tak, aby zůstaly ponechány na místě kořenové systémy dřevin, které rakům poskytují úkrytové možnosti v jinak homogenním narovnaném korytě vodního toku.

Podmínka č. 3 – rak říční je málo pohyblivý bentický živočich. Z toho důvodu je zapotřebí před zahájením provádění záměru ověřit výskyt tohoto druhu v dotčeném prostoru a nalezené jedince přemístit mimo prostor stavby.

Podmínka č. 4 – upravuje detaily podmínky č.3

Podmínka č. 5 – jedná se o časové omezení, které minimalizuje vliv na druh v době vývoje jeho juvenilních stádií. Toto časové období se zároveň kryje s obdobím rozmnožování obojživelníků, jejichž přítomnost v dané lokalitě rovněž není možné vyloučit.

Platnost rozhodnutí byla omezena na období do 31. 12. 2023. S ohledem na vývoj stavu životního prostředí se domníváme, že po uplynutí této doby, je nutné přehodnotit skutkový stav věci.

Toto rozhodnutí nenahrazuje stanoviska jiných příslušných orgánů ochrany přírody (např. povolení ke kácení dřevin dle § 8 zákona OPK, zásah do významného krajinného prvku dle § 4 odst. 2 zákona OPK).

Poučení:

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou, podle § 81 správního řádu, účastníci řízení do 15-ti dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním učiněným u Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství. Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu a musí být podáno v počtu třech stejnopisů.

V Jihlavě, dne 12. 4. 2018

Mgr. Jana Slaninová
úředník odboru životního prostředí a zemědělství
elektronicky podepsáno

Rozdělovník:

Účastníci řízení – datovou schránkou

1. Ing. Vladimír Kypet, Vrbenského 1051/4, 624 00 Brno, IČO 62548115, korespondenční adresa Venhudova 29, 613 00 Brno
2. Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106, 50008 Hradec Králové 8, IČO 42196451
3. Obec Římov, Římov 1, 67522 Stařeč, IČ 00378577

Dotčené správní orgány – datovou schránkou

4. Městský úřad Třebíč, odbor životního prostředí, Karlovo nám. 104/55, 67401 Třebíč, IČO 00290629 -vodoprávní úřad